

FARSKÝ LIST

3
2012

05.02.2012 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VII.

Úvodník

Hneď na začiatku februára slávime sviatok Stretnutia Pána – starec Simeon a prorokňa Anna vtedy v Ježišovi stretli Spasiteľa. Toto zvláštne stretnutie sa odohrávalo vo Svätom Duchu. Obe spomínané postavy, vedené Svätým Duchom, totiž v maličkom dieťati spoznali prisľúbeného Spasiteľa, tešili sa z Neho a oslavovali Boha.

Aj náš život je poprepletaný rôznymi stretnutiami – tými každodennými i tými jedinečnými. Život je plný stretnutí. Tie môžu byť niekoľkoročné, jednodňové, jednodinové i „jednookamihové“. O veľkosti stretnutia však nerozhoduje ani čas, ani miesto, ale jeho hĺbka – či sme sa „stretli naozaj“, či sme sa v tom okamihu dávali a zjednotili s tou druhou osobou.

V stretnutiach môžeme zakúsiť pokoj, lásku i ľahostajnosť, manipuláciu i slobodu. Aby však bolo stretnutie krásne pre obe strany, malo by sa vždy uskutočňovať vo Svätom Duchu – iba v Božom Duchu sa totiž môžu ľudia naozaj „stretávať“, iba takéto stretnutia ľudí zblížujú, poľudšťujú, napíňajú ich a obohacujú. Porozumieť druhému sa dá iba v láske – teda vo Svätom Duchu. Stretávanie sa v Duchu však musí najprv začať životom v Duchu.

Na Simeonovi tento Duch spočíval, lebo viedol bohumilý život. Duch spočíva aj na nás, a to od svätého krstu – otázkou je len to, ako žijeme v Jeho prítomnosti a milosti. On je teda pri nás – sme však my pri ňom? Iba ten, kto prežíva pokoj, sa aj s druhými môže stretávať v pokoji. Iba ten, kto má Boha pred očami, vidí správne aj druhého človeka ako svojho blízkeho – nie ako nástroj, nie ako prostriedok, nie ako vinníka, nie ako anonymnú osobu, ale ako človeka s tvárou a srdcom. Aj týmto farským listom Vás pozývame na „stretnutie“ so sebou samými.

Pri jeho čítaní sa v duchu môžete pýtať: „Ako je to so mnou? Ako to vyzerá v mojom prípade? Čo môžem a mám zmeniť?“ Musíme sa teda „stretávať“ i so sebou samými – v pokoji a v Duchu, lebo blízkeho budeme milovať len tak, ako milujeme samých seba.

Najkrajšie na tom všetkom ale bude, keď dané myšlienky nezostanú len v našej hlave, no zaletia tam hore – k Najvyššiemu Bohu, keď sa stanú živou modlitbou. Modlitba totiž nie je ničím iným, iba osobným stretnutím – stretnutím človeka s Bohom. Boh pripravuje a vedie každé „stretnutie“ – tak, ako to bolo v jeruzalemskom chráme so starcom Simeonom a prorokňou Annou. Boh je totiž vždy prvý – i v stretnutí, i v dialógu...

Želám Vám, aby sviatok Stretnutia Pána nebol len tou jedinou príležitosťou nastaviť Vás na podobné stretnutia vo Svätom Duchu, stretnutia ozaj ľudske, plné viery a lásky – stretnutia, ktoré skrášľujú a obohacujú život.

o. Rastislav (farár)

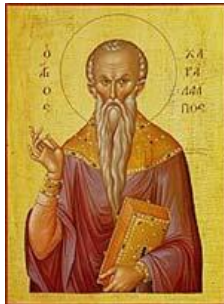
Sv. mučeník Charalampés (10.02)

Charalampés, ktorého grécke meno znamená Radosťou svietiaci, sa narodil v roku 89 po Kristovi. Bol biskupom mesta Magnézie v Malej Ázii (dnešné Turecko) a veľmi úspešne tam ohlasoval vieru vo vteleného Božieho Syna. Keď však na rímsky cisársky trón zasadol Septimus Severus (193 - 211), zdvihla sa ďalšia mohutná vlna prenasledovania kresťanov, predovšetkým katechumenov, novokrstencov a duchovných. Nový cisár dal totiž zozbierať všetky dovtedy

platné zákony, týkajúce sa kresťanov, a v roku 202 vydal edikt, ktorým vyhlásil prijatie krstu za trestný čin.

V uvedenom období spravovali maloázijskú oblasť Lukianos a Lucius. Keď sa dozvedeli o Charalampovi, dali ho zadržať a predviesť. Na otázku, prečo odvrhuje modly, a tak nerešpektuje rímske zákony, Charalampés odpovedal, že sa pridíža zákonov Ježiša Krista, ktorý za svojich nasledovníkov obetoval vlastný život. Lukianos a

Lucius prikázali Charalampovi, aby priniesol obeť bohom a zriekol sa Krista, lebo v opačnom prípade bude musieť podstúpiť mučenie. Keď to napriek vyhrážkam odmietol, bez ohľadu na jeho vysoký vek (mal vtedy stotriásť rokov) pristúpili k donucovacím prostriedkom. Zoblíekli mu šaty a jeho telo trhali železnými hákmi, kým mu nezodrali kožu od hlavy až po nohy. Charalampés sa obrátil k svojim mučiteľom a mocným hlasom povedal: "Ďakujem vám, že ste mi ohobľovali telo, lebo tým ste obnovili môjho ducha v Kristovi." Vtedy mučiteľom vypadli háky z rúk, pričom dvaja z nich, Porfyrios a Baptos, uverili v jediného Boha a nahlas oslavovali Spasiteľa. Rovnako sa zachovali aj tri ženy, ktoré boli svedkami Charalampovho mučenia. Na príkaz sudcov boli všetci piati sťatí mečom.

Keď jeden z vojakov pokračoval v trhaní Charalampovho tela, ochrnuli mu ruky. Zhrozený kričal na Lucia, aby mu pomohol. Ten pristúpil k Charalampovi a napľul mu do tváre. Vtedy sa stal ďalší zázrak, lebo Luciovi sa otočila hlava do neprirodzenej polohy a zostala tak. Prenikla ho hrôza a začal prosiť o zľutovanie. Po svätcovej modlitbe obidvaja mučiteľia vyzdraveli. Vtedy mnohí z prítomných uverili v Krista; patrili k nim aj Lucius, ktorý volal: "Veľký je Boh kresťanov."

Správca maloazijskej oblasti Lukianos podal správu o týchto veciach cisárovi, ktorý sa v tom čase zdržiaval v Antiochii Pizidijskej (južná časť Malej Ázie). Cisár vydal rozkaz priviesť Charalampa k nemu. Prevoz obvineného sa uskutočnil s nevidanou krutosťou, lebo mu priviazali povraz k brade a vláčili ho po zemi. Cisár nariadil páliť ho ohňom a prepichovať mu hrudník, ale Božia moc spôsobila, že zostal

nedotknutý. Okrem toho sa začali diať nové zázraky, keď svätec pred očami všetkých uzdravil človeka, ktorý bol tridsaťpäť rokov posadnutý zlým duchom, a keď vzkriesil mŕtveho mladíka. Prítomný ľud začal oslavovať Krista Spasiteľa, pričom v Božieho Syna uverila aj cisárova dcéra Galéna a svojou modlitbou dva razy rozbila modly v pohanskom chráme. Septimus Severus však zostal neoblomný a spolu so svojim

veľmožom Krispom sa začal Ježišovi rúhať a posmešne ho vyzývať, aby zostúpil na zem a ukázal svoju silu. Zrazu nastalo zemetrasenie, akási sila vyzdvihla obidvoch do vzduchu a spútala neviditeľnými okovami. Keď ich oslobodila až Charalampova modlitba, cisár na chvíľu zaváhal, ale potom znova upadol do bludu a vydal rozkaz sťat' ho mečom. Svätec si radostne kľakol a položil svoju hlavu pod meč. Vtedy sa mu zjavil sám Spasiteľ a Charalampés ho prosil, aby na mieste, kde spočinú jeho kosti, nebol ani hlad ani choroba, ale pokoj, úrodnosť, odpustenie a spása. Pán mu sľúbil, že splní jeho žiadosť a vzal jeho dušu so sebou do neba. Keď kat pozdvihol meč, aby Charalampovi odťal hlavu, zbadal, že má pred sebou iba jeho mŕtve telo. Cisárova dcéra Galéna ho vzala a pochovala s veľkou úctou. V súčasnosti sa svätcove pozostatky nachádzajú v monastieri svätého Štefana v Meteorách (Grécko), kde do dnešných dní konajú zázraky.

Obráťme sa aj my k svätému mučeníkovi Charalampovi a prosme ho o milosť vytrvať vo svojej viere v Krista napriek všetkým protivenstvách. Prosme ho, aby nás ochraňoval a neprestajne nám pomáhal.

Spracoval DS (prevzaté www.furca.sk)

NÁŠ IKONOSTAS: Ikoná Strannolúbijie Avraáma (Abraháмова láska k cudzincom)

Jedna z najfarebnejších ikon na našom ikonostase vyobrazuje situáciu zo Starého zákona, kedy za praotcom Abrahámom prichádzajú traja muži. Túto situáciu si priblížime priamo z knihy Genezis: *A znova sa mu zjavil Pán pri terebintoch Mamrehu, keď za najväčšej horúčavy dňa sedel pri vchode do stanu. Keď zdvihol oči, videl neďaleko seba stáť troch mužov. Len čo ich zbadal, utekal im od vchodu svojho stanu v ústrety, poklonil sa až k zemi a povedal: „Pane, ak nachádzam milosť v tvojich očiach, neobíd' svojho služobníka; donesie sa trochu vody, umyte si nohy a odpočinite si pod stromom! Prinesiem kúsok chleba a posilnite sa. Potom pôjdete ďalej. Veď prečože by ste mali prejsť popri svojom služobníkovi?!” Oni*

odpovedali: „Urob, ako vravíš!“ Abrahám sa poponáhlal do Sárinho (oddelenia) stanu a povedal: „Zober rýchlo tri miery jemnej múky, zamies a napeč podplamenníkov!“ Potom Abrahám bežal k stádu, vybral pekné mladé teľa, dal ho sluhovi a on sa poponáhlal pripraviť ho. Potom priniesol maslo, sladké mlieko i teľa, ktoré dal pripraviť, a predložil im to. Sám však ostal stát opodiaľ pod stromom, kým oni jedli. (Gn 18, 1-8)

Táto návšteva troch mužov u Abraháma podľa teológov je jasným obrazom Najsvätejšej Trojice. Nikde v Starom zákone nenájdeme podobnú situáciu kde by boli všetky tri Božské osoby naraz. Možno len pri stvorení človeka sa píše v množnom čísle („Urobme človeka na náš obraz a podľa našej podoby!“) čo naznačuje Božskú trojosobnosť.

Vyobrazenie na ikone je plné tajomstva. Všetky farby, gestá, postoje nám ukazujú celú teológiu viery. Prím na tejto ikone hrajú traja muži. Sedia za štvorhranným stolom na ktorom je prestretý biely obrus a poukladané jedlo. Celá ikona má tzv. trojičný charakter, teda viacero prvkov je zobrazených 3x (traja muži, tri chleby, tri kusy zeleniny) Tým chce ikonopisec ešte viac zvýrazniť význam Najsv. Trojice. V prostriedku odetý do červeného rúcha sedí muž predstavujúci Otca. Pravou rukou žehná a v ľavej drží zvitok. Tento zvitok predstavuje Slovo Božie, teda symboly sám Boh drží v ruke svoje slovo. Červená farba vyjadruje božskosť a kráľovskú hodnosť. Po pravej strane je vyobrazený muž oblečený v modrom rúchu. Ten predstavuje druhú božskú osobu - Syna, teda Krista. Modrá farba symbolizuje človečenstvo, pozemskosť. Aj keď sa táto situácia (návšteva u Abraháma) odohrala mnoho stáročí pred samotným narodením Krista, ikona nám tým naznačuje, že Boh už vtedy vedel, že jeho Syn sa zrodí na zemi ako človek keď príde plnosť času. Jeho pohľad smeruje na Sáru, teda znova symbol toho, že Syn Boží je určený na spásu nás ľudí - zaujíma sa o človeka, nie je mu ľahostajná námaha a práca človeka. Na ľavej strane je vyobrazený muž zaodiaty do rúcha tmavozelenej, až hnedej farby. Ten predstavuje tretiu božskú osobu - Sv. Ducha. Zeleno-hnedá farba vyjadruje na jednej strane život a na druhej strane zem. Teda vďaka Božiemu Duchu môžeme viesť ten správny život a hnedá farba nás uisťuje o jeho neustálej prítomnosti medzi nami. Aj on jednou rukou žehná a v druhej má zvitok, symbol Božieho Slova.

Postavy Abraháma a jeho manželky Sáry sú vyobrazené ako v pokore so sklonenými hlavami prístupujú k Trojici a v rukách, ktoré majú zahalené do šiat, prinášajú ďalšie jedlo na stôl. To je symbol toho, že sú nehodní a hriešny a nechcú svojim dotykom poškvrniť to, čo ponúkajú Trojici. Tak Abrahám ako aj Sára sú oblečení do rúcha modrej, či modro-hnedej farby čo je symbolom ľudskosti.

Strom s bohatou korunou je spomínaný terebint - teda druh stromu (*Pistacia terebinthus*) - čo je strom príbuzný pistáciovníku. Pri narezaní jeho kôry vyteká z vnútra terpentín, ktorý sa v minulosti používal ako liečivo, dnes slúži ako prísada do farieb.

Veľká, bohatá koruna je symbolom veľkej návštevy, ktorá prišla k Abrahámovi v osobách Najsvätejšej Trojice.

o. Michal (kaplán)

Farské oznamy

- stále v utorok pred sv. liturgiou sa modlíme Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi
- v sobotu 11.2. máme prvú zádušnú sobotu. Kto si neobnovil hramoty pred dušičkami v novembri tak to môže urobiť ešte teraz. Ktorí ste už nahlasovali zomrelých pred dušičkami, teraz to už nemusíte robiť.
- v nedeľu 12. februára bude v našom pastoračnom centre farský karneval, na ktorý pozývame všetky naše deti. Najprv o 15.00 bude večiereň a po nej začne karneval. Pripravte si nejaké vtipné masky. Tak ako vždy budeme súťažiť a najfarebnejšiu, najkreatívnejšiu, najluxusnejšiu, naj takže dajte si na tom záležať.

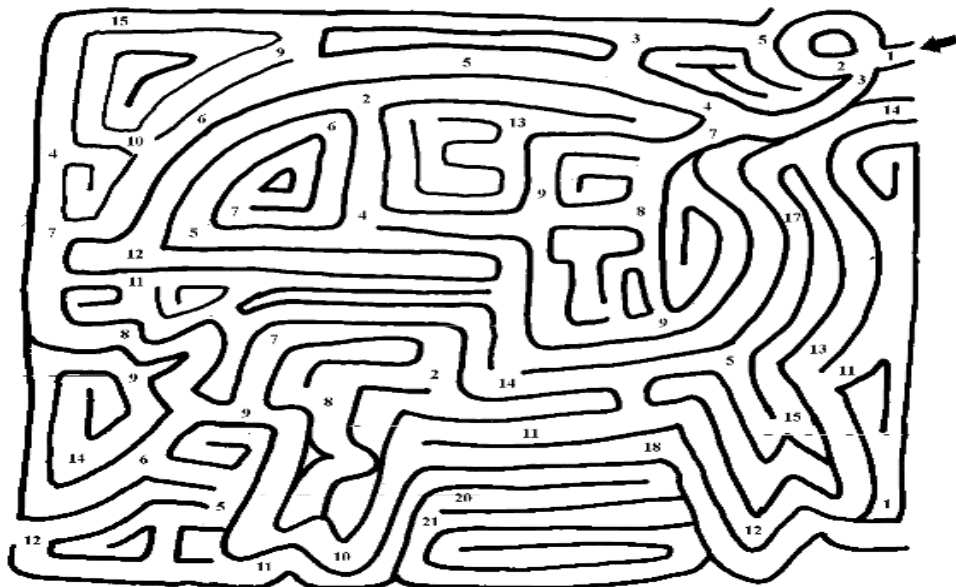
- v piatok 17. februára bude pred sv. liturgiou o 17.40 Moleben k bl. P.P.Gojdičovi.
- v nedeľu 19. februára bude pri sv. liturgiách naša farská zbierka. Popoludní o 15.00 hod. sa pomodlíme pôstnu večiereň s poklonami a vzájomným zmierením. Treba si doniesť, ktorí máte zborník na večierne a vzájomné zmierenie sa nachádza v brožúrke Moja modlitba, ktorí budeme používať aj vo veľkom pôste pri Službách vopred posvätených darov.

Zábavné okienko

Podobenstvo o márnotratnom synovi (Lk 15, 11-32):

11 A pokračoval: "Istý človek mal dvoch synov. 12 Mladší z nich povedal otcovi: "Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí." A on im rozdelil majetok. 13 O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil. 14 Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trieť núdzu. 15 Išiel teda a uchýtil sa u istého obyvateľa tej krajiny a on ho poslal na svoje hospodárstvo _____ pást'. 16 I túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali _____, ale nik mu ich nedával....32...

Aké zvieratá pásol mladík sa dozvieš, keď správne prejdeš bludiskom. Postupuj po číslach tak, ako idú po sebe od 1-14.

Spracoval DS. prevzaté (<http://detc.uira.cz/>)

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou